

'Αποσπάσματα ἀπὸ τὸν λόγον τὸν ἐπικήδειον

εἰς τὸν Λόρδον Νόελ Μπάϊρον

10/23/Ἀπριλίου 1824

Τί ἀνέλπιστον συμβεβηκός; τί ἀξιοθρήνητον δυστύχημα; ὀλίγος καιρός εἶναι, ἀφ' οὗ ὁ λαός τῆς πολύπαθης Ἑλλάδος, ὅλος χαρά καὶ ἀγαλλίασι ἐδέχθηκεν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ τὸν ἐπίσημον τοῦτον ἄνδρα, καὶ σήμερον ὅλος θλίψις καὶ κατήφεια καταβρέχει τὸ νεκρικόν του κρεβάτι μὲ πικρότατα δάκρυα, καὶ ὀδύρεται ἀπαρηγόρητα.

Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νά μὴ συντριβῇ ἡ καρδιά ὄλων; νά μὴ καταπικραθοῦν ὄλων τὰ χεῖλη; εὐρέθηκεν ἄλλην φοράν τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἑλλάδος εἰς περισσύτερην χρεῖαν καὶ ἀνάγκην παρά εἰς τὴν ἐποχὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν ὁ πολυθρήνητος Μυλόρδ Μπάϊρον ἐπέρασε μὲ κίνδυνον καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς του εἰς τὸ Μεσολόγγι; Καὶ τότε, καὶ εἰς ὅσον καιρὸν συνέζησε μαζί μας δέν ἐθεράπευσε τὸ πλουσιοπάροχόν του χέρι ταῖς δεινόταταις χρεῖαις μας, χρεῖαις ὁποῦ ἡ πτωχεῖα μας ταῖς ἀφήνειν ἀδιόρθωταις; Πόσα ἄλλα καλὰ, πολὺ ἀκόμη μεγαλύτερα, ἐλπίζαμεν ἀπὸ αὐτὸν τὸν ἄνδρα; καὶ σήμερον, ἀλλοίμομον* σήμερον ὁ πικρὸς τάφος καταπίνει καὶ αὐτὸν καὶ ταῖς ἐλπίδαίς μας. Πλασμένος ἀπὸ τὴν φύσιν νά ὑπερασπίζεται πάντοτε τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, γεννημένος εἰς ἐλεύθερον καὶ πάνσοφον ἔθνος, θρεμμένος ἀπὸ μικρὸς μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν συγγραμμάτων τῶν ἀθανάτων προγόνων μας, τὰ ὁποῖα διδάσκουν ὄχι μόνον τί εἶναι, ἀλλὰ καὶ τί πρέπει νά εἶναι καὶ τί μπορεῖ νά εἶναι ὁ ἄνθρωπος, εἶδε τὸν ἐξαχρειωμένον, ἀλυσοδεμένον ἄνθρωπον τῆς Ἑλλάδος νά ἀποφασίσῃ καὶ νά ἐπιχειρηθῇ νά συνπρίψῃ ταῖς φρικταῖς ἄλυσάς του, καὶ τὰ συντρίμματα τῶν ἀλύσεων του νά κόμῃ κοφτερά σπαθιά διὰ νά ξαναποχτήσῃ μὲ τὴν βίαν ὅτι τοῦ ἄρπαξεν ἡ βία, εἶδε καὶ ἄφησεν ὄλαις ταῖς πνευματικαῖς καὶ σωματικαῖς ἀπόλαυσαις τῆς Εὐρώπης, καὶ ἦλθε νά κακοπαθήσῃ καὶ νά ταλαιπωρηθῇ μαζί μας, μὲ τὴν ἀπόφασιν νά ἀποθάνῃ εἰς τὴν ΕΛΛΑΔΑ καὶ διὰ τὴν ΕΛΛΑΔΑ. Γεννημένος εἰς τὴν λαμπρότατην μητρόπολιν Λόνδρας, εὐγενέστατος καὶ ἀπὸ πατέρα καὶ μητέρα, πόσῃν χαρὰ αἰσθάνθηκεν ἡ φιλελληνικὴ του καρδιά, ὅταν ἡ πτωχὴ μας πόλις εἰς σημεῖον εὐγνωμοσύνης τὸν ἐπολιτογράφησεν; Ἡ πατρίδα τοῦ τὸ Μεσολόγγι σφικταγκαλιάζει, ὡς σύμβολον τῆς ἀγάπης του, τὸν πνεύμονά του*

Ἡ Ἑλλάς ὅλη μαυροφορεμένη σέ ξεπροβοδεῖ μέ ὅλην τήν ἐκκλησιαστικήν, τήν πολιτικήν καί στρατιωτικήν τιμήν καί παράταξιν, καί ὅλον τό πλῆθος τῶν συμπολιτῶν τῶν Μεσολογγιτῶν καί ὁμογενῶν τοῦ Ἑλλήνων. Χιλιάδες στόματα Χριστιανικά ἀνοίγονται αὐτήν τήν στιγμήν, καί ὁ ναός τοῦ Ὑψίστου Θεοῦ τῶν Χριστιανῶν ἀντιβοᾷ ὅλος ὕμνους, ὅλος ἱκεσίες, διά νά κατευοδωθοῦν τά σεβάσματα λείψανά του εἰς τήν πατρικήν του γῆν, καί νά ἀναπαυθῆ ἡ ψυχή του, ὅπου οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται.